

**Uloga društava za osiguranje u mirovinskoj reformi
u Republici Hrvatskoj**

Zagreb, svibanj 2012.

Održivost mirovinskih sustava, sigurnost štednje za mirovinu i primjerenost mirovinskih primanja ključni su ciljevi i izazovi svih razvijenih zemalja i zemalja u razvoju. Oblikovanje i rješenje ovih izazova u središtu je pozornosti svih društvenih struktura, a uspješno jednoznačno rješenje još uvijek nije postignuto. Zbog svoje važnosti, ova pitanja su često predmet prijepora, razmimoilaženja u stavovima, pa čak i štrajkova i javnog iskazivanja nezadovoljstva.

Složenost ove problematike proizlazi iz nekoliko čimbenika. Stanovništvo glavnine europskih zemalja stari, što se očituje u produljenju životnog vijeka i promjeni starosne strukture stanovništva. Ovakve promjene negativno utječu na javne mirovinske sustave, koji su zbog, s jedne strane produljenja životnog vijeka i rasta broja umirovljenika, a s druge strane smanjenog broja radno aktivnog stanovništva, već danas neodrživi. Time se nameće potreba promjene mirovinskih sustava uz veće oslanjanje na individualnu kapitaliziranu štednju za mirovinu posredstvom bilo obveznih ili zaposleničkih mirovinskih fondova te ostalih oblika individualne štednje za mirovinu. Stanovništvo je sve svjesnije nužnosti štednje za starost i vlastite skrbi za primjereni životni standard u mirovini. Međutim, ipak još nije dovoljno financijski educirano i svjesno važnosti, rizika te mogućnosti koje ovakav oblik štednje nosi.

Financijska i ekonomska kriza dodatno su naglasile ove trendove i neodrživost javnog mirovinskog sustava, ali i naglasile važnost sigurnosti i rentabilnosti štednje za mirovinu, te ponovno, financijske edukacije koja će istaknuti i moguće rizike kod ulaganja i štednje.

Svjesni svih ovih nedostataka, važnosti i izazova, široki krug zainteresiranih i uključenih strana uključuje se u raspravu o oblikovanju cjelokupnog mirovinskog sustava. Ova rasprava u Europskoj uniji naglašena je izdavanjem „Zelenog papira – prema primjerenom, održivom i sigurnom europskom mirovinskom sustavu“ u srpnju 2010., kao sveobuhvatnog dokumenta koji bi trebao potaknuti raspravu i nove prijedloge oko rješavanja ovog iznimno bitnog problema. Ovaj bi dokument nastavno rezultirao konkretnim planom i prijedlogom zakonodavnih i regulatornih izmjena na razini Europske unije.

Udruženja društava za osiguranje i sama društva za osiguranje uključuju se svojim prijedlozima u raspravu budući su i sama dio ukupnog mirovinskog sustava. Društva za osiguranje važni su pružatelji štednje za mirovinu kroz različite oblike životnog osiguranja, te upravljanje i vođenje mirovinskih fondova ili planova. Društva za osiguranje pružaju kroz rentno osiguranje važan oblik isplate kapitaliziranih mirovina te su i jedan od ključnih pružatelja usluge zdravstvenog osiguranja i skrbi za starije osobe. Stoga su prijedlozi osiguratelja ovoj raspravi opravdani i potrebni, budući da su oni kroz

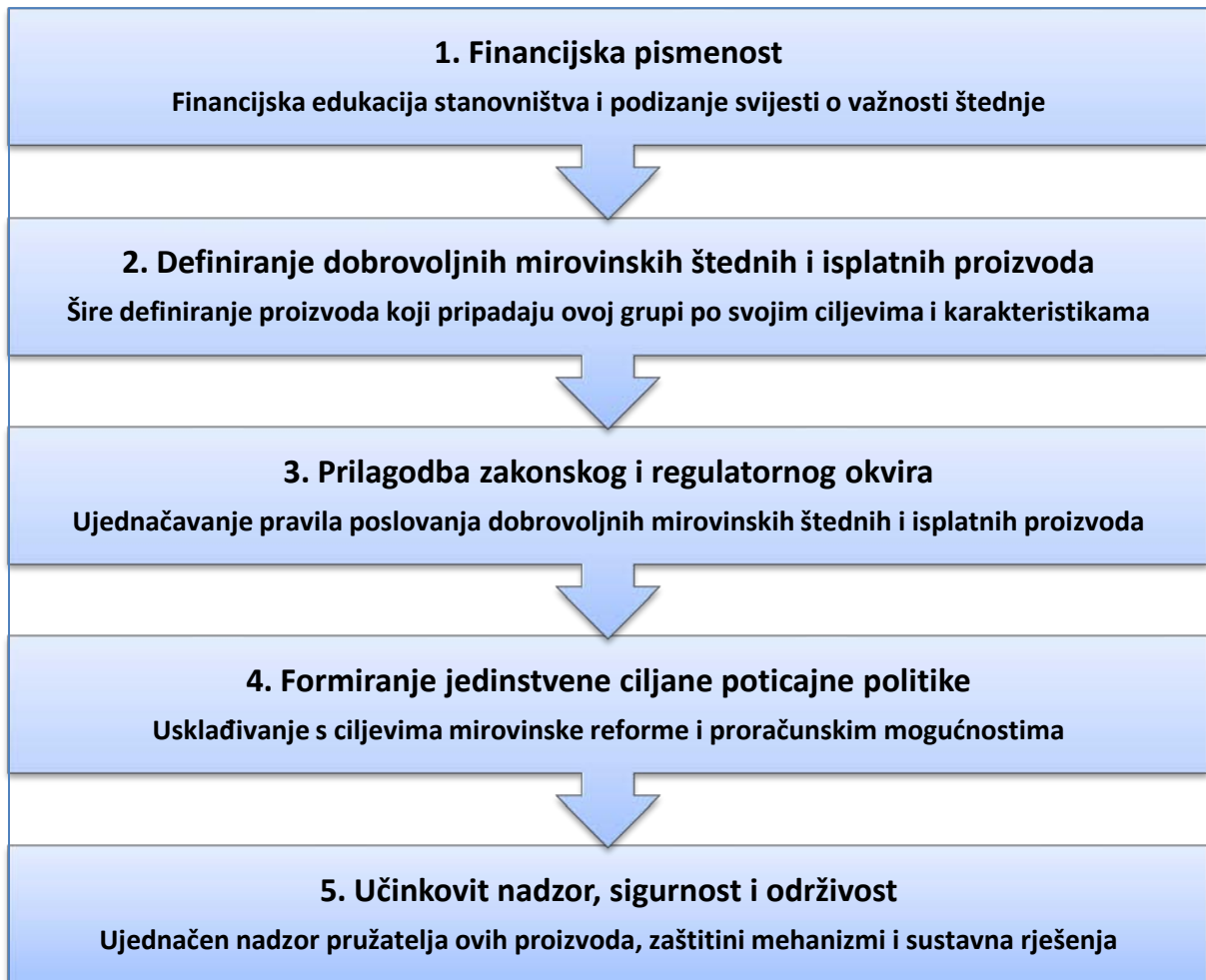
navedene proizvode jedan od važnijih, a vjerojatno i prvi i najstariji pružatelj ovakvih oblika financijskih usluga i proizvoda. Društva za osiguranje su u svim zemljama Europske unije prepoznata kao partnerske institucije u ovom procesu.

Hrvatski ured za osiguranje, kao udruženje društava za osiguranje u Republici Hrvatskoj i njihov predstavnik u međunarodnim udruženjima, ovim se nastojanjima priključuje pozicijama i nastojanjima Europskog udruženja osiguratelja i reosiguratelja (CEA) u izjednačavanju pravila poslovanja pružatelja mirovinskih usluga i naglašavanju doprinosa društava za osiguranje ukupnom mirovinskom sustavu i njegovom cjelokupnom okruženju.

U ovom dokumentu prikazano je ukupno okruženje mirovinskog sustava, štednje za mirovinu te pozicija društava za osiguranje u Republici Hrvatskoj. Predlaže se strateški pristup oblikovanju dobrovoljne štednje za mirovinu i isplate kapitaliziranih mirovina pristupom na pet inicijativa koje čine: (1) financijska pismenost, (2) definiranje karakteristika dobrovoljne štednje za mirovinu i isplata kapitaliziranih mirovina, (3) prilagodba zakonskog i regulatornog okvira, (4) formiranje jedinstvene ciljane poticajne politike i (5) učinkovit nadzor, sigurnost i održivost.

Cilj ovih inicijativa je ostvarenje održivog i efikasnog sustava dobrovoljne štednje za mirovinu i isplate kapitaliziranih mirovina te ujednačavanje pravila poslovanja i poticajne politike svih pružatelja ovih usluga.

Prijedlog strateškog okvira poticanja mirovinskih proizvoda HUO-a

Ključne poruke

- Pod utjecajem starenja stanovništva i ograničenih proračunskih sredstava naglašena je važnost kapitalizirane štednje za mirovinu i isplate ušteđenih sredstava,
- Uloga društava za osiguranje i različitih oblika životnog osiguranja prepoznata je u okviru zaposleničkih mirovina (II. stupa), dobrovoljne štednje za mirovinu (III. stupa) mirovinskog osiguranja i u isplati kapitaliziranih mirovina u zemljama Europske unije,
- Dobrovoljna štednja za mirovinu u zemljama Euro područja iznosi 30,3% imovine sektora stanovništva, dok u Republici Hrvatskoj iznosi tek 5,3%,
- Proizvodi životnog osiguranja poticani su u okviru proizvoda zaposleničke i dobrovoljne štednje za mirovinu i isplate kapitaliziranih mirovina u zemljama Europske unije,
- Društva za osiguranje sa ukupnom imovinom na kraju rujna 2011. godine od 33.072 milijuna HRK jedni su od važnijih ulagača u Republici Hrvatskoj, istovremeno u društvima za osiguranje radi 11.180 djelatnika,
- Društva za osiguranje i proizvodi osiguranja imaju višu razinu sigurnosti jer društvo jamči svojim kapitalom i pričuvama za ispunjenje ugovornih obveza,
- Nužno je potaknuti razvoj i konkurentnost dobrovoljne štednje za mirovinu i isplate kapitaliziranih mirovina u Republici Hrvatskoj i
- Potrebno je prepoznati društva za osiguranje kao jedne od nositelja dobrovoljne štednje za mirovinu i isplate kapitaliziranih mirovina u Republici Hrvatskoj.

Zagreb, svibanj 2012. godine

Hrvatski ured za osiguranje